Upozorniti dlužno však ještě na jednu obtíž, spojenou s takovýmito úmluvami, která přichází v úvahu i při naprosto loyálním postupu sdružených stran. Resignovati na určitý mandát není totiž vždy zůstaveno jenom na vůli toho, kdo mandát zastává. Nemůžeme zde obsáhnouti veškeru kasuistiku, ale upozorňujeme, že na př. za okolností vyžaduje resignace na členství v obecním zastupitelstvu souhlasu nadpoloviční většiny zastupitelstva (§ 8 ob. vol. řádu ve znění zák. č. 253/22).

A to jsme stále jen u prvého předpokladu pro realisaci takové mandátové úmluvy, jímž jest umělé uprázdnění mandátu. Další etapou pak jest, aby na uprázdněné místo byl zvolen zástupce druhé smluvní strany. Jaké obtíže mohou i v tomto stadiu vzejíti, zejména když původní sdružení stran doznalo změny, viděli jsme právě na případu pražském.

Nejde tedy při těchto novodobých úmluvách o nic jednoduchého. *Dr. Jos. Kliment.*

Veškerá moc pochází z lidu. 11. ledna 1929 vzpomínali jsme na proslulý výrok Františka Ladislava Riegra, pronesený před 80 lety na kroměřížském říšském sněmu: »Veškerá moc pochází z lidu«. Zásada tato byla sice pojata do osnovy ústavy, říšským sněmem vypracované, avšak reakční proudy způsobily, že byla slavnostně uznána teprve po 70 letech v ústavě republiky Československé ve znění úvodního paragrafu »Lid je jediný zdroj veškeré moci v republice Československé.«

R. Wierer.

Zákon o pensijním pojištění soukromých úředníků, který byl koncem minulého roku usnesen v poslanecké sněmovně a v době, kdy píšeme tyto řádky, očekává na svoje projednávání v senátě, má už svoji pohnutou historii. Je to zákon, jimž má býti podstatně nově vybudováno toto odvětví sociálního pojištění. Pensijní pojištění, trvající od roku 1909 bylo za republiky prozatímně přizpůsobeno novým poměrům zákonem č. 89/1920. A to tak prozatímně, že od té doby téměř ku každému 1. lednu čekají zúčastněné vrstvy občanů, že jejich pojištění bude definitivně a lépe upraveno novým zákonem. Čekali zejména 1. ledna 1926, 1927 a 1928. K 1. lednu 1929 bylo očekávání zájemců a sliby politiků tak silné, že snad překonají i neúprosně plynoucí čas. 1. leden 1929 totiž už minul a zákon dosud je ve stadiu své procedury porodní. Přes to však, jak se zdá, bude stanovena účinnost tohoto zákona dnem 1. ledna 1929. Zpravidla je mezi dnem vyhlášení a dnem účinnosti zákona vacatio legis, doba vhodná k přípravě zákona, někdy se stává, že zákon je účinným dnem vyhlášení, někdy též, že některé jeho ustanovení má zpětnou účinnost k datu před vyhlášením. Případ však, že by veliký zákon, na němž spočívá celé jedno odvětví veřejné správy sociální měl celý zpětnou působnost, je přece jen nebývalý. Uvažme jen rozpaky a chaos při provádění tohoto odvětví správy v době, v níž platí dosud zákon starý, ale všem zúčastněným je známo, že tutéž dobu zasáhne svou zpětnou působností novela. Pensijní ústavy, provádějící toto pojištění, musí ovšem v té době nějak fungovati. Provádějí-li však starý — dosud platný — zákon, jsou si vědomy toho, že jejich akty stanou se změnou zákonného podkladu dodatečně nezákonnými. A podle vládní osnovy nebo parlamentního tisku přece úřadovati nemohou! Lze si představiti, kolik sporných otázek za tohoto stavu vznikne. A všechna tato energie, spojená s jejich řešením a se zvládnutím celého tohoto chaosu je vynaložena zcela neproduktivně a zbytečně. Nemá-li zákonodárný aparát pochopení pro aparát správní, měl by míti pro něj alespoň soucit. —n—